

We vragen u enkel voor persoonlijk gebruik onze content te kopiëren. Het delen van deze content met anderen is niet toegestaan © Het Financieele Dagblad 2024.

Strijd om de miljoenen van Isabel dos Santos blijft maar dooretteren in Amsterdam

Carel Grol

Isabel dos Santos, dochter van de Angolese president, was de rijkste vrouw van Afrika. Tot ze een paar jaar geleden werd beschuldigd van corruptie. Onlangs was er weer een zitting in Amsterdam.

Isabel dos Santos, die zelf niet bij de behandeling van haar zaak aanwezig was. Foto: Christopher Pike/ANP

In het kort

- Isabel dos Santos was de dochter van de president van Angola en de rijkste vrouw van Afrika.
  - De voorbije jaren is ze vooral in verband gebracht met een enorm corruptieschandaal.
  - Afgelopen week diende de zoveelste zitting in Amsterdam, aangezien ze ook hier bv's had.
-

Isabel dos Santos (50) is er zelf niet. In het gerechtshof aan het IJ zitten vier advocaten en een curator, maar die laatste is er als toehoorder. Toch staat er veel op het spel — al geldt dat per definitie voor rechtszaken waarbij Dos Santos betrokken is.

Ze was de rijkste vrouw van Afrika. De in Azerbeidzjan geboren dochter van José Eduardo dos Santos, die bijna veertig jaar president was van Angola. Onder zijn bewind groeide Angola uit tot Afrika's op een na grootste olieproducent, werd de hoofdstad Luanda de duurste ter wereld, maar bleef het grootste deel van het volk in armoede leven. En Isabel, de oudste dochter, werd een puissant rijke zakenvrouw.

Miljarden verdwenen

Haar positie veranderde toen vader zijn presidentschap neerlegde. Volgens Transparency International behoorde Angola tot de corruptste landen ter wereld. Er waren miljarden uit de olie-inkomsten weggelekt. De nieuwe machthebbers gingen achter de familie Dos Santos aan — dus ook achter Isabel.

Dat leidde tot een reeks rechtszaken. Ook in Nederland. Want hier had Isabel meerdere bv's. Een daarvan is Exem Energy. In 2006 kreeg dat vehikel aandelen in bezit die een indirect belang vertegenwoordigen van 6% in het Portugese beursgenoteerde olieconcern Galp.

Aandelen overdragen

Daar is eerder een arbitrageprocedure over gevoerd. Uitkomst, drie jaar geleden: Isabel dos Santos moest haar aandelen in Exem overdragen aan Sonangol, de staatsoliemaatschappij van Angola. Die aandelen hadden toen een waarde van ruim €420 mln.

Het arbitragevonnis sprak over 'kleptocratische transacties' waarmee Dos Santos en haar toenmalige man, de in 2020 bij een duikongeval overleden Sindika Dokolo, zich persoonlijk met Angolees staatsbezit zou hebben verrijkt. De aankoop van de aandelen vond volgens het arbitragetribunaal plaats tegen 'oneconomische voorwaarden' en 'niet-marktconforme' prijzen.

Bevroren tegoeden

Exem Energy is intussen failliet. Alleen, zo claimen de advocaten van Exem, het arbitragevonnis klopt niet. Waarbij raadsman Jurjen de Korte voorafgaand aan de zitting nog kort memoreert dat de verdediging van Dos Santos de voorbije maanden überhaupt wat lastig was. Het High Court in Londen heeft een *worldwide freezing order* opgelegd. De tegoeden van Isabel dos Santos zijn bevroren. ‘De financiering voor de rechtsbijstand is ontregeld. Dus er is een tijdlang niets gedaan aan dit dossier.’

Niettemin blijft zijn standpunt dat zijn cliënt niets strafbaars heeft gedaan. En ook dat de arbitrage niet klopte. Er zijn procedurefouten gemaakt. Sonangol heeft vragen niet beantwoord, of verkeerde stukken aangeleverd — uiteindelijk, zei de rechter terloops, zit het arbitrage dossier ‘in elf verhuisdozen’. Veel werk dus, maar volgens De Korte schort er van alles aan. ‘Dus moet de arbitrage over. Mogelijk volgt dan een andere uitkomst.’

Spotprijsje

Dat staat haaks op de visie van Robert Hein Broekhuijsen, de raadsman die Sonangol bijstaat. ‘Als er ooit sprake is van het legaliseren van illegaal vermogen, van Nederland als witwasland, dan is dat in deze zaak.’ In Angola, Portugal en Nederland lopen strafrechtelijke onderzoeken naar Isabel dos Santos. Witwassen, zo luidt de verdenking. Broekhuijsen: ‘Publiek bezit ging op onzakelijke voorwaarden en voor een spotprijsje naar de dochter van de president.’

Daarbij heeft de advocaat nog een argument tegen Isabel dos Santos cum suis. Zij heeft haar aandelen moeten overdragen. Dat was de uitkomst van de arbitrage. Stel dat het Hof in Amsterdam besluit dat die uitspraak wordt vernietigd, en er dus weer een nieuw arbitrageproces moet komen, dan zou Isabel dos Santos haar aandelen ook weer terugkrijgen. ‘Dat leidt onvermijdelijk tot witwassen. Daar kan het Hof niet aan meewerken.’ Want toewijzing is, aldus de raadsman, in strijd met de openbare orde.

Jarenlange procedures

Al ziet De Korte dat anders. Dos Santos mag gewoon in beroep gaan tegen het arbitrale besluit, ‘en in de oorspronkelijke transactie heeft ze niets verkeerd gedaan. Het arbitraal vonnis legt dat ook niet uit.’

Op 21 mei doet het Hof uitspraak, zo is althans de bedoeling. De raadsman van Dos Santos verwacht dat de hele rechtsgang rond de honderden miljoenen van de dochter van de oud-president nog jaren kan duren. Ongeacht de uitspraak van het Hof, want er lopen nog meer rechtszaken. De advocaat die optreedt namens Sonangol, heeft het idee dat de zakenvrouw steeds verder klem komt te zitten, en dat er, zeker wanneer de arbitrage niet over hoeft, wel vaart komt in het proces.

Lees ook

Afrika's rijkste vrouw moet illegaal Nederlands bezit afstaan